

Sirkü : 2014/13
Konu : 6552 Sayılı (Torba) Kanununun 81. Maddesi
Kapsamında Yapılandırılması Öngörülen
SGK Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler ve Diğer Konular

KAYSERİ
11.11.2014

Muhasebe, Personel Müdürlükleri'ne

Vergi ve SGK alacaklarının yapılandırılması ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kamuoyunda "Torba Kanun" olarak anılan **6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun** 11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı (mükerrer) Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Aşağıda bu Kanununla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici maddelerdeki düzenlemelerden;

- Sosyal Güvenlik Kurumunun prim, idarî para cezası vb. alacaklarının yeniden yapılandırılması,
- Sigortalılık tescili yapılmasına rağmen tahakkuk ettirilen prim borcunun ödenmemesi nedeniyle Bağ-Kur'luluğu durdurulan sigortalıların yeniden yapılandırma kapsamında (erken emekliliklerine de vesile olabilecek) bu süreleri ihyası,
- Resen tescil nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları bulunan genel sağlık sigortalılarının yeniden yapılandırmada dikkat etmeleri gereken husus,
- Anonim ve limited şirketlerin 4/1-b kapsamında sigortalı olması gereken ortaklarının sigortalılık başlangıç ve bitim tarihlerini SGK ya bildirme yükümlülüğü,

konularında bilgiler verilmiştir.

1) İşveren Firma ve Şahısların Yeniden Yapılandırmadan Yararlanacak SGK Borçlarının Kapsamı ve Yapılandırılan Borç Miktarının Belirlenmesi

5510 sayılı SSGSS Kanununa 6552 sayılı (torba) Kanununun 81 inci maddesiyle eklenen GEÇİCİ MADDE – 60 in (1) ve (2) nci fıkralarında belirtildiği üzere **30.04.2014 tarihine kadar** (ki bu tarih dahil) **önceki aylara ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarih (11.09.2014) ten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan:**

1.1) Bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık (eski adlarıyla SSK, Bağ-Kur ve kamudaki memurluk) statülerinden kaynaklanan sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi ve sosyal güvenlik destek primi (SGDP),

Bu maddeye göre başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış **isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,**

SGK tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen **damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,**

30.04.2014 tarihine kadar (bu tarih dahil) özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı (11.09.2014) tarihten önce işverenlerce Kurumdan "**ilişiksiz yazısı**" talep edildiği halde Kurumca fark işçilik borcu (halen) tebliğ edilmemiş olan veya Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; **özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,**

Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında (en kısa ifadeyle işsiz ve de sosyal güvencesiz olma dolayısıyla) zorunlu olarak genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiş olanların **genel sağlık sigortası primi**,

Sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren Kurum ve kuruluşlara ait işyerlerinde (emekli aylıklarını kestirmeden çalışmamaları gerektiği halde) çalışmaları nedeniyle aylıkları kesilmesi gerekenlere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ödeme dönemine kadar **yersiz olarak ödendiği tespit edilen aylıklara ilişkin borç**,

1.2) 30.04.2014 tarihine kadar (ki bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı (11.09.2014) tarihi itibarıyla ödenmemiş olan **ıdarî para cezası asıllarının yüzde elli(%50)si** ile,

1.3) Sirkülerimizin 5 inci maddesinde açıklanan ve Kuruma halen taksitleri ödenmekte olan geçmiş yıllarda ilgili kanunlarına göre **taksitlendirilmiş ya da yapılandırılmış borçların kalan miktarları**,

Bu yapılandırmadan yararlanabilecektir.

1.4) Yapılandırılan borcun (Kurum alacağının) miktarı belirlenirken;

1.4.1) İdarî para cezalarının haricindeki Kurum alacaklarında borç asılları ile bunlara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı (11.09.2014) tarihe kadarki süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının uygulanması suretiyle hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanması gereken gecikme cezası ve gecikme zammı gibi **ferî alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.**

1.4.2) İdarî para cezalarına ilişkin Kurum alacaklarında ise idarî para cezası aslının % 50 si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı (11.09.2014) tarihine kadarki süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının uygulanması suretiyle hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde **ıdarî para cezası asıllarının kalan %50 si ile** idarî para cezalarının tamamına uygulanması gereken gecikme cezası ve gecikme zammı gibi **ferî alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.**

2) Yapılandırmaya Müracaat Süresi ve Esasları

Bu Kanunla, 5510 sayılı SSGSS Kanununa eklenen Geçici 60 ıncı maddenin (3) üncü fıkrasının (a) bendindeki düzenlemeye göre;

2.1) 5510 Sayılı Kanunun Genel Sağlık Sigortalılığı ile ilgili 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında zorunlu olarak genel sağlık sigortası tescili yapılmış olanların **genel sağlık sigortası prim borçlarını yeniden yapılandırabilmek için** geçici madde 60 ın yayımlandığı (11.09.2014) tarihini izleyen aybaşından itibaren 7 (yedi) ay içinde yani **01.10.2014 tarihinden başlayarak en geç 30.04.2015 tarihine kadar** (ki bu tarih dahil) **SGK ya yazılı başvuruda bulunmaları**,

2.2) GSS primi borçlularının haricindeki **diğer bütün borçluların borçlarını yeniden yapılandırabilmek için** geçici 60 ıncı maddenin yayımlandığı (11.09.2014) tarihini izleyen aybaşından itibaren 3 (üç) ay içinde yani **01.10.2014 tarihinden başlayarak en son 31.12.2014 tarihine kadar** (ki bu tarih dahil) **SGK ya yazılı başvuruda bulunmaları**,

gerekmektedir.

2.3) İşverenler yeniden yapılandırma başvurularını e–Sigorta kanalıyla da gönderebilecektir

Yukarıdaki belirtildiği üzere kapsama giren borçlarını yeniden yapılandırmak isteyen **işverenler en geç 31.12.2014 tarihine kadar** (ki bu tarih dahil) Kurumun ilgili “sosyal güvenlik merkezlerine” yazılı başvurularını elden verebilecekleri gibi posta kanalıyla taahhütlü olarak da gönderebilecektir. Ancak **SGK Başkanlığı 01.10.2014 tarihinde işverenlere yaptığı duyurusunda;**

İşverenlerin yeniden yapılandırma başvurularını e – Sigorta kanalıyla da yapabilecekleri bildirilmiş olup duyuruda www.sgk.gov.tr adresinden “e – SGK” – “Diğer Uygulamalar” seçeneği işaretlenmek suretiyle erişilen “4 – A İşveren Yapılandırma Başvuru Giriş/Ödeme Planı Görüntüleme” ekranı vasıtasıyla e – Sigorta kullanıcı kodu ve şifresi girilmek suretiyle Geçici 60 ıncı Madde kapsamında yapılandırma başvurusunda bulunulmasının mümkün olacağı belirtilmiş ve yine yapılandırma başvurusunun e – Sigorta kanalıyla açıklanan şekilde gönderilmesinden ve ilgili sosyal güvenlik merkezince yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasının ardından, her bir alacak türü için ayrı ayrı olmak üzere ödeme planlarının bahse konu ekranda yer alan “Ödeme Planı Sorgula” seçeneği vasıtasıyla görüntülenmesinin mümkün olacağı açıklanmıştır.

2.4) SGK Başkanlığınca, Kurum alacaklarının Geçici 60 ıncı Madde uyarınca yapılandırılmasına ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak **25.09.2014** tarih ve **2014 – 26** sayı ile yayımlanan **Genelgede** de detaylı açıklamalar yapılmıştır.

3) Yapılandırma Kapsamına Giren Borcun (Ödeme şekline göre) Hesaplanması

3.1) Peşin Ödeme (En avantajlı ödeme)

5510 Sayılı Kanuna eklenen geçici 60 ıncı maddenin (4) üncü fıkrasının (a) bendindeki düzenlemelere göre;

5510 Sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında (zorunlu) **genel sağlık sigortalılığı statüsünden kaynaklanan borcun peşin ödenmek istenmesi halinde, prim borcu aslının ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi gerekmektedir.**

Genel sağlık sigortalılığından kaynaklanan prim borçlarının haricindeki **diğer tüm borçların ise peşin ödenmek istenmesi halinde, geçici 60 ıncı madde hükmüne göre hesaplanan borç tutarı toplamının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gerekmektedir.** Fark edileceği üzere **diğer borçluların**, sadece prim borcu aslını ödemeleri yeterli olan GSS prim borçlularından farklı olarak yukarıda değinildiği üzere prim borcu asılları ile bunlara (prim ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden 11.09.2014 tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının uygulanması suretiyle) hesaplanacak olan tutar **toplamının tamamını ilk taksit ödeme süresi içinde ödemeleri gerekmektedir.**

Bu yapılandırmada borcun peşin ödenmesi halinde diğer borçlulara göre GSS prim borçlularına sağlanan avantajın, sadece prim borcu aslının ödenmesiyle sınırlı olmadığı, GSS prim borçlularına ilk taksiti ödeme süresi bakımından da avantaj sağlandığı görülmektedir. Şöyle ki, ilk taksit ve diğer taksitlerin ödeme sürelerine ilişkin Geçici 60 ıncı maddenin (3) fıkrasının (b) bendindeki düzenlemede; **“İlk taksiti, bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen aybaşından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular (yani GSS prim borçluları) sekiz ay içinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içinde, ikişer aylık dönemler halinde azamî on sekiz eşit taksitte (yani üç yılda) ödemeleri gerekir.**

Denildiği dikkate alındığında: **Yapılandırılan borcu peşin ödemek isteyen GSS prim borçlularının prim borcu asıllarının tamamını 01.10.2014 – 31.05.2015 süresinde ödemesi gerekmekte, diğer borçluların ise prim borcu asılları ile birlikte hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarları toplamının tamamını 01.10.2014 – 31.01.2015 süresinde ödemesi gerekmektedir.** (Bu dönemlerin son günleri tatil gününe rastladığından, peşin ödeme yapmak isteyen GSS liler borç aslının tamamını en son 02.06.2015 tarihinde, diğer borçluların ise yapılandırılan borcun tamamını en son 02.02.2015 tarihinde ödemiş olmaları gerekecektir.)

3.2) Taksitle Ödeme

Geçici 60 ıncı maddenin (4) üncü fıkrasının (b) bendindeki düzenlemelere göre; yapılandırma kapsamına giren borcun taksitle ödenmek istenmesi halinde **2'ser aylık süreler itibariyle altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte** ödenmesi mümkün olduğundan, başvuru formunda taksit sürelerinden birinin tercih edilmiş olması gerekmektedir. Tercih yapılmamış ise Kurumca, borcun azamî taksit süresinde ödeneceğinin kabul edildiği varsayılarak on sekiz eşit taksit üzerinden ödeme planı hazırlanacaktır.

Kurum tarafından borçlunun iki ayda bir ödeyecek olduğu taksit tutarı hesaplanırken; öncelikle kapsama giren alacak aslı ile hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının toplamı, borçlu tarafından talep edilen taksit sayısına göre;

- **Altı** eşit taksit için (1,05),
- **Dokuz** eşit taksit için (1,07),
- **On iki** eşit taksit için (1,10),
- **On sekiz** eşit taksit için (1,15),

katsayılarından ilgili olan katsayı ile çarpılacak ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek olan **taksit tutarı belirlenecektir.** (İlk taksit tutarının hangi tarihler arasında ödenmesi gerektiği borç türüne göre yukarıda açıklanmıştır.)

Tahmin olunacağı üzere bu hesaplamaları SGK da memurlar değil, bilgi işlem programı gerçekleştirecektir.

4) Borçları Yapılandırılan İşveren ve Diğer Kişilerin Uyması Gereken Şartlar

4.1) Bir takvim yılında 2 'den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu yapılandırmadan yararlanma hakkı kaybedilecektir!

Bir takvim yılında 2 veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ise ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının **son taksiti izleyen ayın sonuna kadar** gecikilen her ay ve kesiri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak **geç ödeme zammı** ile birlikte ödenmesi şartıyla, bu madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında 2 'den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.

Taksit tutarının %10 unu aşmamak şartıyla 5,00 TL. ye kadar (bu tutar dahil) eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu yapılandırmadan yararlanmış sayılacaktır.

4.2) Geçici 60 ıncı madde hükümlerinden yararlanacak borçluların, bu maddede belirtilen şartların yanı sıra **Kurum aleyhine dava açmamaları, açılmış olan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.**

4.3) Bu maddeye göre ödenecek borçlarla ilgili olarak tatbik edilen **hacizler** yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacak ve buna isabet eden **teminatlarda** iade edilecektir.

4.4) Borçlarını yeniden yapılandırmış olan işverenler, taksit ödemeleri süresince (30.04.2014 sonrasında) tahakkuk eden aylık sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında 2'den fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, yapılandırmaya ilişkin **kalan taksitlerini ödeme hakkını kaybedecektir!**

4.5) Borçlarını yeniden yapılandıran 4/1-b kapsamındaki (Bağ-Kurlu) sigortalıların, GSS'ilerinin, ay içinde 10 (on) günden az olarak kısmî süreli çalışan 4/1-a kapsamındaki sigortalılarla Kanunun Ek 5 inci maddesinde belirtilen sigortalıların da yapılandırılan borç haricinde 60 (altmış) günden fazla prim ya da prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya 60 (altmış) günden fazla prim veya prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla **borçları nedeniyle durdurulmuş olan sağlık yardımlarından, (yeniden) yararlanmaları sağlanacaktır.**

5) Borçları daha önce taksitlendirilmiş veya ilgili yasalar uyarınca yapılandırılmış bulunanların bu yapılandırmadan yararlanması

5.1) Geçici 60 ıncı maddenin (11) inci fıkrasındaki düzenlemeye göre; 6111 sayılı Kanun uyarınca yapılandırılmış ve bu maddenin yayımlandığı 11.09.2014 tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden Kurum alacakları hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren Kurum alacaklarının, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları **6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş** olan, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenmiş olunan tutarların, SGK mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edilmesinden sonra birinci fıkra kapsamına giren **kalan borçların** bu madde hükümlerine (ve talebe) göre peşin veya taksitler halinde ödenmesi mümkün olacaktır.

5.2) Geçici 60 ıncı maddenin (12) nci fıkrasındaki düzenlemeye göre; 6385 sayılı Kanun uyarınca **SGDP borçlarını yapılandıran** ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği (11.09.2014) tarih itibarıyla devam eden **Bağ-Kur emeklisi borçlularca** yapılandırma süresi içinde, ödemiş oldukları taksit tutarlarının Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenmiş olunan tutarların SGK mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edilmesinden sonra **kalan borçların** bu madde hükümlerine (ve talebe) göre peşin veya taksitler halinde ödenmesi mümkün olacaktır.

5.3) Sigortalılık tescilleri yapılmasına rağmen tahakkuk ettirilen prim borcunu ödemeyen ve bu nedenle de Bağ-Kurluluğu durdurulmuş olanlar borçlarını bu yapılandırmadan yararlanarak peşin ödemeleri halinde durdurulan sigortalılık süresi ihya edilecektir.

Geçici 60 ıncı maddenin (5) inci maddesindeki düzenlemeye göre; Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 1479 sayılı ve 2926 sayılı Kanunların mülga hükümlerine göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca (Bağ-Kur) sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı (11.09.2014) **tarihi itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri**, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih takip eden **3 (üç) ay içinde** Kuruma müracaat ederek durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu madde hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilecektir.

Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde ise (durdurulması nedeniyle sigortalılık süresinden sayılmayan bu süre bundan sonra) sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir. Ancak hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ise ihya işlemi geçerli sayılmayacaktır! Yukarıdaki 3.1 inci maddedeki açıklamalarımız hatırlanacak olunursa; bu kişilerin kendileri ya da hak sahiplerinin 01.10.2014 – 31.12.2014 tarihleri arasındaki sürede Kuruma yazılı müracaatta bulunması ve hesaplanan borcun tamamını ise 01.10.2014 – 31.01.2015 tarihleri arasındaki sürede ödemiş olması gerekmektedir. (31.01.2015 tarihi tatil günü olduğundan yeniden yapılandırılan borcun tamamının en son 02.02.2015 tarihinde ödenmiş olması gerekmektedir.)

5.4) Sigortalılıkları Kurumca resen tescil edilmiş olan Genel Sağlık Sigortalılarına borçtan kurtulma imkânı! Borçtan kurtulamayanların borç miktarı ise çok azalacaktır!

Genel sağlık sigortalılıkları Kurumca resen tescil edilmiş ve bu nedenle de gıyaplarında prim borcu tahakkuk ettirilmiş bulunan sigortalılar yeniden yapılandırmaya başvurmadan, önce gelir testine başvurmalı ve gelir testi sonucunda borçtan kurtulmamaları halinde ise bu defa miktarı önemli ölçüde azaltılmış olan borcun yeniden yapılandırılmasını talep etmelidir.

5510 Sayılı Kanuna 6552 sayılı (torba) Kanununun 57 nci maddesi ile eklenen **GEÇİCİ MADDE - 53** 'ün birinci fıkrasında aynen, **"60 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımını takip eden altı ay içinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tecil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir."** Denilmektedir. Yani 6552 sayılı Kanunla, 5510 sayılı Kanuna eklenen **Geçici 53 üncü madde ile** Kurumca gelir testine davet edilmesine rağmen gelir testine gitmeyen ve akabinde de Kurumca genel sağlık sigortalısı olarak resen tescili yapılan ve gıyaplarında da tescil tarihinden itibaren ki her ay için prim borcu tahakkuk ettirilmiş olan **genel sağlık sigortalılarına 01.10.2014 tarihinden itibaren 6 ay içinde gelir testine başvurmaları halinde;** borçlarının tamamının ortadan kalkması ve bu mümkün olmadığı takdirde ise prim borçlarının çok önemli miktarda azalması imkânı tanındığı gibi azaltılmış olan borcu **GEÇİCİ MADDE – 60** hükümlerine göre yapılandırarak peşin veya taksitle ödeme imkânı tanınmıştır.

Hatırlanacağı üzere GSS mevzuatı gereği (genel olarak 18 yaşından büyük, işsiz ve de sosyal güvencesi olmayan) kişiler, SGK tarafından gelir testine davet edilmelerine rağmen gelir testine gitmedikleri takdirde, Kurum tarafından (zorunlu) genel sağlık sigortalılıklarına ilişkin tescil işlemleri gerçekleştirilmekte ve tescil tarihinden itibaren ki her ay için de GSS linin ailesi içindeki fert başına düşen ortalama aylık gelir miktarının 2 (iki) aylık brüt asgari ücret tutarında olduğu mülâhazasıyla her ay için 2 aylık brüt asgari ücret tutarı üzerinden %12 nispetinde genel sağlık sigortası primi tahakkuk ettirilmektedir! İşte bu nedenle Kuruma resen tahakkuk ettirilmiş genel sağlık sigortası prim borcu bulunan GSS liler, bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden aybaşından itibaren ki 6 (altı) ay içinde yani **01.10.2014 – 31.03.2015** süresinde SGK nın ilgili sosyal güvenlik merkezine gelir testi için müracaatta buldukları takdirde **yapılacak gelir testi sonucunda da borçlu sigortalının ailesi içindeki kişi başına olan ortalama aylık gelir miktarının aylık brüt asgari ücretin 1/3 ünden az olduğunun tespiti halinde** genel sağlık sigortalılığının başladığı tescil tarihinden itibaren ki **her ay için 2 aylık brüt asgari ücret üzerinden resen tahakkuk ettirilmiş bulunan prim borcunun tamamı iptal edilecektir.** (Mevzuata göre bu durumda, GSS linin genel sağlık sigortası primleri ile gerek kendisinin ve gerekse hak sahiplerinin sağlık masrafları Devletçe karşılanacaktır. Diğer bir ifadeyle sağlık yardımlarından prim ödemediği yararlanacaklardır.)

Gelir testi sonucunda ailesi içindeki kişi başına isabet eden ortalama aylık gelir miktarının aylık brüt asgari ücretin 1/3 ü ile aylık asgari ücret tutarı arasında olduğu tespit edilenlerle aylık asgari ücret tutarı ile 2 aylık asgari ücret tutarı arasında olanların prim borçları da Kurumca yeniden hesaplanacaktır. Yeniden hesaplama sonucunda belirlenecek olan (yeni) prim borcu ise evveliyatta Kurumca resen tahakkuk ettirilmiş olan borçtan çok daha az olacaktır. **Örneğin, prim borcu 2012 yılının ilk 6 ayında her ay için 212,76 TL. olarak hesaplanmış olan GSS linin gelir testi sonucunda ailesi içindeki kişi başına olan ortalama aylık gelir miktarının aylık brüt asgari ücretin 1/3 ü ile aylık brüt asgari ücret seviyesi arasında olduğunun tespiti halinde ise 2012 yılının ilk 6 ayına ait her ay için prim borcu tutarı bu defa 35,50 TL. olarak hesaplanacak ve her ay için fark (212,76 – 35,50 =) 177,26 TL. lik prim borcu iptal (ya da terkin) edilecektir. Ve üstelik borçlu GSS li aylık 212,76 TL. den 35,50 TL. ye indirilerek (6 kat azaltılmış olan) toplam borcunun yeniden yapılandırılmasını da talep edebilecektir.**

01.10.2014 - 31.03.2015 süresinde gelir testine başvuran ve gelir testi sonucunda **borç miktarı önemli ölçüde azaltılmış olan** GSS lilerin bundan sonra **30.04.2015 tarihine** (bu tarih dahil) **kadarki sürede de SGK ya azaltılmış olan borçlarının yapılandırılması için müracaatta bulunması gerekmektedir.** Yukarıda 3.1 inci maddedeki açıklamalarımız hatırlanacak olunursa **borcun peşin olarak ödenmek istenmesi halinde** önemli miktarda azaltılmış olan ve üstelik Yİ-ÜFE tutarı da hesaplanmayan (yeni) borcun tamamının en son 31.05.2015 tarihinde, bu tarihte tatil gününe rastladığından en geç **02.06.2015** tarihinde ödenmiş olması gerekmektedir.

6) Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyesi Ortaklarının ve Limited Şirket Ortaklarının 4/1-b kapsamında (Bağ-Kurlu) sigortalılık başlangıç ve bitiş tarihlerinin İlgili Şirketlerce SGK ya bildirme yükümlülüğü

6552 Sayılı Kanunun 61 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 57 nci maddenin birinci fıkrası ile, 5510 sayılı Kanunun “**8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin üçüncü ve altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde yerine getirilmiş olanlar, kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.**” hükmü getirilmiştir. Bu hüküm üzerine kamuoyunda, A.Ş. yönetim kurulu üyesi ortaklarının görevlerine başlama ve bitiş işlemlerinin ve Ltd. Şti. ortaklarının ortak olma ve ortaklıktan çıkma hallerinin ilgili Şirketlerce SGK'ya bildirilmesi yükümlülüğün bulunduğu, bu bildirim mükellefiyetini yerine getirmeyen Şirketlerin söz konusu geçici 57. Maddeden yararlanarak belirlenen sürede bildirimlerini yapmaları halinde idari para cezası uygulanmayacağı hakkında haberler çıkmıştır.

5510 Sayılı Kanunun 8. Maddesinin üçüncü fıkrasında “**kendi mevzuatına göre kayıt veya tescilli yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri ve Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma**” **vermekle yükümlü tutulmuş iken,** 5510 Sayılı Kanunun “Sigortalılığın sona ermesi” ne ilişkin 9. maddenin üçüncü fıkrasında ise (Bu maddenin birinci fıkrasının “b” bendindeki 4/1-b kapsamındaki sigortalılığın sona erme nedenlerine atıfta bulunularak) “..... **sigortalılığı (b) bendinde belirtilen şekillerde sona erenlerin durumları ise kendileri ve sözü edilen bentte belirtilen faaliyetin sona erme halinin bildirildiği kuruluşlar veya vergi daireleri tarafından, en geç on gün içinde Kuruma bildirilir hükmü bulunmaktadır.**

Ancak, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin “Sigortalılığın başlangıcı ve bildirim yükümlülüğü” ne ilişkin 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasının “Şirket ortaklarından” diye başlayan (c) bendinin, (2) numaralı alt bendinde “**Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının, yönetim kurulu üyeliğine seçildikleri tarihte başlayacağı ve bu tarihin şirket yetkililerince,**” (4) numaralı alt bendinde de “**Limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarından hisse devri alan ortaklarının sigortalılıklarının, ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihte başlayacağı ve bu tarihin şirket yetkililerince, kuruma bildirileceği,**

Aynı şekilde **Yönetmeliğin** “Sigortalılığın sona ermesi ve bildirim yükümlülüğü” ne ilişkin 14 üncü maddesinin (2) nci fıkrasının “Şirket ortaklarından” diye başlayan (ç) bendinin, (2) numaralı alt bendinde “**Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının bu görevlerinin bittiği tarihte sona ereceği ve bu tarihin şirket yetkililerince ve sigortalılarca,**” (3) numaralı alt bendinde de “**Limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının, hisse devrine ilişkin ortaklar kurulu kararı ile hissenin devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin ve devrin pay defterine işlendiği sayfanın birer suretlerinin birlikte ibraz edilmesi veya hisse devri ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilân edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla, ortaklar kurulu karar tarihi itibariyle sona ereceği ve bu tarihin, sigortalılarca ve şirket yetkililerince,**” (d) bendinde ise “**iflasın açılmasına mahkemece karar verilen şirketlerin ortaklarının sigortalılıkları sigortalının talebi halinde mahkemenin karar tarihinde, sigortalının talebinin olmaması halinde ise mahkemece iflasın kapatılmasına karar verildiği tarihte sona erer ve bu tarihin sigortalılar ve şirket yetkililerince**” Kuruma bildirileceği belirtilmiştir.

5510 Sayılı Kanunun sigortalılığın başlaması ve bitişine ilişkin yukarıda belirtilen fıkralarında sigortalı olması gereken A.Ş. yönetim kurulu üyesi ortaklarının ve Ltd. Şti. ortakları için SGK ya sigortalı işe giriş ve/veya işten çıkış bildirgesi vermek suretiyle bildirimler yapılmasında yükümlü kılınanların; **kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri, ticaret sicil memurlukları, esnaf ve sanatkârlar sicil müdürlükleri vb. kamu kurum ve kuruluşları** olduğu net bir şekilde belirtilmiştir. Sadece 4/1 – b kapsamındaki sigortalılığın sona ermesine ilişkin bildirimde ise bu kuruluşlarla birlikte 4/1 – b kapsamındaki sigortalının kendisinin de yükümlü kılındığı görülmektedir!

5510 Sayılı Kanununda, “**Kurumca verilecek idari para cezaları**” na ilişkin düzenlemelerin olduğu **102 nci** maddesine baktığımızda da 102 nci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde 8 ve 9 uncu maddelerin üçüncü fıkralarındaki yükümlülükleri yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere idari para cezaları uygulanacağına ilişkin öngörüldüğünü görmekteyiz. Hatta 4/1 – b kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği tarihi SGK ya bildirmemesi nedeniyle sigortalının bizzat kendisine de Kurumca idari para cezası uygulanması mümkün görülmektedir. Ancak Kanunun 102 nci maddesinde “**ortaklar ve/veya yönetim kurulu üyesi ortaklar için Kuruma sigortalı işe giriş ve işten çıkış bildirgesi vermeyen şirket ya da yetkililerine her bir belge için idari para cezası uygulanacağına dair**” açık veya zımni bir hüküm bulunmamaktadır!

Oysaki, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde, Kanunda bu konuda bir hüküm bulunmama ile birlikte Şirket yetkililerine, A.Ş. yönetim kurulu üyesi ortaklarının ve Ltd. Şti. ortaklarının sigortalılık başlangıç ve/veya sona eriş tarihlerini Kuruma bildirme yükümlüğü getirildiği görülmektedir. Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin dayanağı, 5510 sayılı Kanun'dur. Dolayısıyla bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen Yönetmelikteki düzenlemelerin Kanundaki düzenlemelerden farklı olmaması gerekir. 5510 sayılı Kanunun 8 ve 9 uncu maddelerinin üçüncü fıkralarındaki düzenlemelerle SSİY deki düzenlemeleri karşılaştırdığımızda **Kanundaki düzenlemelerle Yönetmelikteki düzenlemeler arasındaki tenakuzu görmemek mümkün değildir.**

5510 Sayılı Kanuna göre bahse konu yükümlülüklerden sorumlu olması gerekenler anonim ve limited şirket tüzel kişilikleri ve dolayısıyla bu şirketlerin yetkilileri değil, yukarıda açıkladığımız kamu kurum ve kuruluşlarıdır. Dolayısıyla 5510 sayılı Kanuna eklenen **Geçici 57 nci Madde hükmüyle**, aslında şirket tüzel kişiliklerine ve dolayısıyla yetkililerine değil, Kanunun 8 ve 9 uncu maddelerinin üçüncü fıkraları ile 11 inci maddenin de üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen bildirim yükümlülüklerini kanuni sürelerinde yerine getirmemiş olan ve bu nedenle de halen İPC 'larına maruz kalma olasılıkları bulunan **"kayıt veya tescilli yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri, ticaret sicil memurlukları, esnaf ve sanatkârlar sicil müdürlükleri, valilikler, belediyeler vb. kamu kurum ve kuruluşları"** ve hatta **işten** (yani limited şirket ortaklığından ya da anonim şirket yönetim kurulu üyeliğinden) **ayrılmalarını Kuruma bildirmemiş olan (4/1 – b li) sigortalılara (son bir) imkân tanınmıştır.**

Esasen bu yükümlülüklerin kanuni sürelerinde yerine getirilmediği gerekçesiyle Kurumca **Şirketlere idari para cezası uygulanması halinde**, uygulanan İPC nin dayanağı 5510 sayılı Kanun hükümleri değil SSİY hükümleri olacağından, idari para cezası ya da cezalarının iptali için dava açılmalı, ancak A.Ş yönetim kurulu üyesi ortaklarının ve Ltd. Şti. ortaklarının sigortalılık başlangıç ve/veya sona eriş tarihlerinin (SSİY uyarınca) Kuruma bildirilmemiş olanlar için **geçici 57 nci madde hükmünden yararlanmak istenilmesi halinde** 4/1 – b kapsamında sigortalı olması gereken **söz konusu kişilerin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirelerinin anonim ve limited şirket yetkililerince, Kuruma en geç 11.12.2014 tarihine kadar verilmesi gerekmektedir.** Şirketlerin işveren olarak istihdam ettikleri 4/1 – a kapsamındaki (SSK lı) sigortalılar için kullandıkları sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildireleri 4/1 – b kapsamındaki sigortalılar için de kullanılabilir. Ancak bu bildireler kanuni sürelerinden sonra verilmiş olacağından **kâğıt formatında** düzenlenmeleri gerekir. Anılan tarihe kadar Kuruma verilmeleri halinde ise kanuni sürelerinde verilmiş sayılacaklardır.

Bilgi ve gereği rica olunur.

